

Gemiste kans

GENERIEKE MODULE SAMENWERKING EN ONDERSTEUNING NAASTEN VAN MENSEN MET PSYCHISCHE PROBLEMATIEK

In de **generieke module 'Samenwerking en ondersteuning naasten van mensen met psychische problematiek'** zijn de kwaliteitseisen voor familiebeleid in de gezondheidszorg vastgelegd.

Samenvattingskaart generieke module

Zonder samenwerking met naasten is een doeltreffende behandeling moeilijk. Vraag altijd naar het familiebeleid van de instelling waar u mee te maken heeft! Sinds december 2016 is goed familiebeleid, mét structurele ondersteuning van familie en naasten, verplicht. De samenwerking met en ondersteuning van familie en naasten is verankerd in een generieke module. De hoofdpunten staan in een samenvattingskaart.

www.ypsilon.org/familiebeleid

Welke zorgstandaard kan ik raadplegen in welk geval? Het 'Casusboek Kwaliteitsstandaarden' leidt de hulpverlener naar de juiste standaard. Maar ééntje komt er bekaaid vanaf: de generieke module *Samenwerking en Ondersteuning Naasten* wordt wel genoemd, maar de informatie om triadische samenwerking te benutten en uit te voeren wordt nauwelijks toegepast.

Het boek is duidelijk en informatief en bestrijkt in 29 casusbeschrijvingen verschillende psychiatrische aandoeningen aan de hand van 12 verschillende zorgstandaarden en 17 generieke modules.

De opzet is steeds dezelfde: de casus wordt beschreven vanuit het perspectief van de zorgverlener (huisarts, assistent, psychiater), dan de professionele dilemma's van diagnostiek en behandeling, met de bijbehorende adviezen van de betreffende kwaliteitsstandaard en tot slot het verdere ziekteverloop.

Geen samenwerking

Het valt op dat in de meeste casussen de naasten van de patiënt wel kort beschreven, maar niet betrokken worden. In veel gevallen is de aanmelding afkomstig van een naaste en is deze bij het eerste gesprek aanwezig, soms zelfs als enige, dus zonder de patiënt. Maar de GM *Samenwerking en Ondersteuning Naasten* wordt slechts bij vier casussen genoemd, bij één daarvan alleen maar in de kop. Zelfs bij casussen waarin kinderen betrokken zijn, seksueel misbruik en mishandeling spelen, komt de GM niet aan de orde. Wel blijkt in veel zorgstandaarden een en ander over naasten te staan, maar dat betreft dan alleen het feit dat ze bij de problematiek een rol kunnen spelen en dat het nuttig is hen bij de behandeling te betrekken.

Nergens wordt vermeld dat de GM *Samenwerking en Ondersteuning Naasten* gedetailleerde, bruikbare informatie biedt om contacten met naasten vorm te geven en om in specifieke situaties triadische samenwerking optimaal te benutten en daadwerkelijk uit te voeren. Noch komt aan de orde dat psychiatrische problematiek van de patiënt ook voor diens naasten een zware last kan zijn en tot overbelasting kan leiden, met vaak grote gevolgen voor het gezin. Dat ondersteuning van naasten zowel voor henzelf als voor de patiënt van groot belang kan zijn voor het herstel en de begeleiding van de patiënt. De term *mantelzorg* komt in dit boek niet voor. Een gemiste kans.

Erin Wagenaar | yn@ypsilon.org

Casusboek Kwaliteitsstandaarden Zorgstandaarden en Generieke Modules - Ton van Balkom, Ralph Kupka en Jan Spijker, red. De Tijdstroom, 2017. Prijs: € 10,-.

Alle eerder verschenen artikelen over de generieke module zijn te vinden op: www.ypsilon.org/familiebeleid

